

[C. J. F. Sven.]

jeg tør nok tilligē sige *con amore* — den danske Sociallovgivning, og som desuden gennem bindstærke Værker har givet Udtryk for, hvorledes Ordningen af den sociale Lovgivning efter hans Mening bør være.

Den højtærede Socialminister maa erkendes i Kraft af sit hidtidige Livsløb at have ganske enestaaende Forudsætninger for at fremsætte et Lovkompleks som det, der her er til Behandling. Det Arbejde, hvorom de fire Forslag, Forsorgsloven, Sygekasse-, Invaliditets- og Aldersrente-loven, Arbejdsløshedsloven og Ulykkesforsikringsloven, bærer Vidnesbyrd hver for sig og i deres Sammenspil fortjener at anerkendes, ganske uanset om man er enig i de Principper, der er lagt til Grund, eller i Forslagenes Enkeltheder. Et stort Arbejde er udført af Ministeren og hans mange Hjælpere, og lovteknisk staar de 4 Forslag sikkert himmelhøjt over Normalstandarden. Systematisk set bærer de ogsaa Prisen, baaret som de er af een Mands Opfattelse og Villie, og NB.: en Mand, der *ex professo* er inde i alle de Detailler, af hvilke Forslagenes Helhed er fremgaaet.

Man maa endvidere anerkende, at Forslagene fremtræder i en gennemarbejdet Form, hvilket bl. a. har sin Forklaring deri, at den højtærede Minister ikke blot er gaaet til Udarbejdelsen vel forberedt igennem sin faglige praktiske Uddannelse, men ogsaa gennem Aar i sin litterære Produktion har foretaget Forarbejderne til en Socialreform.

Idet jeg yder den højtærede Minister denne Anerkendelse, vil jeg personligt tilføje, at det er med en vis, jeg kunde næsten sige æstetisk Tilfredshed og Nydelse, jeg har tilegnet mig Forslaget om offentlig Forsorg, fordi det er saa velsignedt at faa et Forslag, der er klart og logisk bygget op, og som i det store og hele fremtræder i et net og afpuddet Sprog, og herfor tror jeg Æren alene er den højtærede Ministers. Der kan være Undtagelser — jeg skal henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa § 55, 4de Stykke, og paa § 308 i Forsorgsloven — men disse Undtagelser, mener jeg, hører ind under den almindelige Sætning, at Undtagelserne kan bekræfte Hovedregelen.

Men naar jeg saaledes respekterer den gennem Forslagene gjorte Indsats, gælder dette ikke Forslagenes bærende Principper eller deres Enkeltheder, idet jeg har væsentlige Indvendinger at gøre mod disse.

Min første Indvending gaar ud paa, at det af mit Parti knæsatte Princip, Hjælp til Selvhjælp, ikke i tilstækkelig Grad er gennemført. Det findes i Forslagene, men

ikke i det Omfang, vi mener det rimeligt. Da imidlertid selve Princippet er der, er det, der er os imellem, alene Spørgsmaalet om, hvor vidt Princippet Hjælp til Selvhjælp bør føres, og jeg tror endda, Divergensen kan indsnævres til dette: hvor langt kan Princippet føres? eller med andre Ord: hvilken Selvhjælp er den enkelte i Stand til at yde? En Forhandling med Udsigt til Resultat skulde derfor ikke paa Forhaand kunne siges at være udelukket, men Drøftelsen heraf maa efter mit Skøn dels finde Sted under Omtalen af de paagældende Enkelbestemmelser og dels og hovedsagelig i Udvalget.

Min anden Indvending gaar ud paa, at Socialreformen er baaret af en ensidig, ja næsten fanatisk Indstilling uldedet af denne ulyksalige og til Dels opkonstruerede Mod-sætning: Retsprincippet *contra* Almissepri-ncippet. Som det siges i Bemærkningerne til Forsorgsloven, Tillæg A. Sp. 2945, ydes efter Almissepri-ncippet Hjælpen efter et Skøn i hvert enkelt Tilfælde, medens efter Retsprincippet den paagældende trængende har et gennemtvungeligt Retskrav alene afhængigt af de i Forvejen fastsatte Betingel-sers Tilstedeværelse og ikke af et vilkaarligt Skøn fra den ene eller den anden Myndig-heds Side. Dermed er angivet den Mod-sætning, man mener at finde mellem disse to Principper.

Naar jeg siger denne „ulyksalige“ Mod-sætning, skyldes det, at efter mit Skøn eksisterer der slet ingen Modsætning, men den er og bliver en Slags Konstruktion, noget, man i hvert Fald ikke kan bygge en Sociallovgivning op paa. Hvad enten det ene eller det andet Princip lægges til Grund, er og maa Hjælpen være betinget af Skøn. Ved Retsprincippet er Forholdet blot det, at Skønnet faktisk er udøvet af Lovgivningsmagten ved Opstillingen af de Betingelser, der kræves opfyldt, for at man kan faa Hjælp, men om dette Skøn bliver bli-dere, end hvis andre Myndigheder, Kommuner eller Hjelpekasser, udøver det, er ikke paa Forhaand indlysende. Under Almissepri-ncippet menes ogsaa Princippet værdig — uværdig at spille ind, og dette skønnes sær- lig demoraliserende. Hvorfor, kan jeg nu ikke rigtig forstaa, men det lader jeg ligge.

Jeg spørger nu: Er da de forelagte Lov-forslag, som, saa vidt jeg har forstaaet, skulde hvile paa Retsprincippet, fri for ethvert Skøn, fri for enhver Hensyntagen til Prin-cippet værdig—uværdig? Jeg maa mene afgjort Nej. I vidt Omfang er saavel Skøn-net som saadant benyttet som det Prin-cip, Princippet værdig—uværdig, som den